

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	NON CUBRIR
MATERIA	Historia e teoría da Literatura Dramática
DISCIPLINA	Teoría e análise dramática
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	
CURSO	1º- (1º cuatrimestre)
CRÉDITOS ECTS	6
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Almudena Pérez de Oliveira
DOCENTE	Nome e apelidos: Almudena Pérez de Oliveira Despacho: D4 Contacto: almudenaperezdeoliveira@edu.xunta.es Horario titorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/
DESCRIBIÓN	Estudo teórico e aplicado dos conceptos instrumentais e teorías básicas para a análise dos textos da literatura dramática, aprofundando na interpretación dos seus trazos formais, estilísticos e de xénero e atendendo á especificidade das competencias do perfil profesional do/a escenógrafo/a.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se requiren.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viábeis.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, das emocións, das actitudes e das condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos adecuados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas cales comparte obxectivos e retos.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
EE5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Comprensión e valoración dos textos dramáticos e doutros textos literarios en relación co seu contexto de creación.	T8, X3, EE5, EE6
2. Emprego adecuado e produtivo dunha terminoloxía técnica básica no eido da análise textual.	T2, X6
3. Distinción dos trazos máis significativos dos xéneros e subxéneros dramáticos.	T2, T8
4. Detección e interpretación das relacións intertextuais das obras.	T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.	T1, T8
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.	T15, T14
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.	T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de escenografía.	X5, EE5, EE6
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.	T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal pola materia tratada.	T1, T2, X1, X7

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS (1 h)
TEMA 1: RELACIÓN ENTRE ESTILOS ARTÍSTICOS E PERÍODOS LITERARIOS	1.1. Grandes etapas na historia da cultura occidental e na literatura dramática ata o século XX. 1.2. Principais escenógrafos.	15 h
TEMA 2: (Transversal) XÉNERO E SUBXÉNEROS DRAMÁTICOS. APLICACIÓN AO CAMPO DA ESCENOGRAFÍA.	2.1. O xénero dramático. 2.2. Xéneros maiores e menores.	10 h
TEMA 3: APROXIMACIÓN Á ANÁLISE DO TEXTO DRAMÁTICO SEGUNDO A PERSPECTIVA DO	3.1. O texto dramático: especificidade e características. 3.2. Esquema básico da análise do texto dramático: A perspectiva do escenógrafo.	10 h

ESCENÓGRAFO		
TEMA 4: ELEMENTOS DO TEXTO DRAMÁTICO DENDE O PUNTO DE VISTA ESCENOGRÁFICO.	4.1. A acción. 4.2. Os personaxes. 4.3. Espazo e tempo dramático. 4.4. Acotacións.	25 h
TOTAL SESIÓNS		60 h

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	18		18
Estudo persoal, lecturas complementarias e obrigatorias	5	55	60
Traballos de aula			
▪ Comentarios de textos	8	10	18
▪ Guías de lectura		30	30
▪ Debate e análise colectiva na aula	10	5	15
▪ Exercicios de aplicación teórica	10	20	30
▪ Probas teóricas	3		3
Titorías individuais	3		3
Actividades de avaliación. Revisión.	1		1
TOTAL	60	120	180
PORCENTAXE	40%	60%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Descrición	Descrición
Exposición maxistral	Exposición por parte da docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate coa fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.
Estudo persoal, lecturas complementarias e obrigatorias	O alumno deberá ler os textos da literatura dramática universal obrigatorios aplicando e asimilando os contidos manexados na aula.
Traballos de aula	A docente sinalará os traballos de aula a realizar ao longo de cada tema. Poderán ser: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Guías de lectura</u>: O alumno deberá realizar na casa unha guía de lectura de cada un dos textos de lectura obrigatoria seguindo, de maneira esquemática, as pautas dadas pola docente. Esta guía levarase obrigatoriedade á aula para traballar con ela nos debates colectivos e nos exercicios de aplicación teórica. ▪ <u>Debate e análise colectiva na aula</u>: O alumno deberá expoñer as súas percepcións con respecto aos textos lidos e aos contidos concretos que presente a docente. ▪ <u>Comentarios de texto</u>: O alumno deberá analizar correctamente calquera texto ou fragmento aplicando os conceptos explicados polo docente. ▪ <u>Exercicios de aplicación teórica</u>: Partindo de un ou varios fragmentos,

	<p>o alumno deberá aplicar os conceptos teóricos explicados pola docente.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Probas teóricas:</u> O alumno deberá contestar a unha serie de preguntas teóricas sobre as definicións e conceptos explicados pola docente.
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA	
Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado nas diferentes actividades avaliadas.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquedanzas do alumnado.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
A avaliación ordinaria para os alumnos que teñan dereito á avaliación continua responderá ao seguinte modelo:		
<p>1. Media aritmética dos traballos de aula propostos:</p> <p>a) Comentarios de texto. b) Exercicios de aplicación teórica. c) Probas teóricas.</p> <p>2. Actitude. Seguimento diario:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guías de lectura. - Participación activa, respectuosa e ordenada nas actividades de aula (debates, comentarios de textos, etc.) tanto de carácter individual coma de grupo. - Puntualidade nas entregas. 	<p>T2,T3, T8,T9,T15, X1, X3, X5, EE5, EE6</p> <p>T8, ED2, X3, X5, X7, EE5, EE6</p>	<p>90%</p> <p>10%</p>
IMPORTANTE		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Os traballos presentados fóra de prazo terán unha cualificación de 0. ▪ Calquera copia de material sacado da rede ou de outro soporte sen facer referencia explícita a súa procedencia implicará o suspenso na materia. ▪ Terán a consideración de suspensos os traballos ou exames que teñan unha redacción, presentación ou ortografía inadecuada. 		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o alumno deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario. O exame poderá constar de dúas partes:		
<ul style="list-style-type: none"> - Unha primeira parte teórico-práctica composta por un número variábel de preguntas teóricas con aplicación práctica vinculadas ao temario da materia. - A segunda parte, práctica, será en forma de comentario de texto (completo ou parcial) e deberase empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia. 	T1,T2,T3,T8,T15,X1,X3,X5, EE5, EE6	100%

ou ben poderá consistir nunha proba de análise a modo de comentario de texto (completo ou parcial) no que se deberá empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia.		
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse a máis dun 10% das horas da materia deberán someterse ao exame final de xaneiro. Este exame poderá constar de dúas partes: <ul style="list-style-type: none"> - Unha primeira parte teórico-práctica composta por un número variábel de preguntas teóricas con aplicación práctica vinculadas ao temario da materia. - A segunda parte, práctica, será en forma de comentario de texto (completo ou parcial) e deberase empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia . ou ben poderá consistir nunha proba de análise a modo de comentario de texto (completo ou parcial) no que se deberá empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia.	T1,T2,T3,T8,T15,X1,X3,X5, EE5, EE6	100%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Obras de lectura obrigatoria:

Para as prácticas de análise traballarase con dúas obras do século XX escollidas pola docente en función das necesidades da materia.

Referencias básicas

- BOBES NAVES, M.C. (1987). *Semiología de la obra dramática*, Madrid: Taurus.
- DE SANTOS, José Luis Alonso (2007). *Manual de teoría y práctica teatral*. Editorial Castalia.
- ESTÉVANEZ CALDERÓN, D. (1996). *Diccionario de términos literarios*, Madrid: Alianza.
- GARCÍA BARRIENTOS, J.L. (2001). *Cómo se comenta una obra de teatro*, Madrid: Síntesis.
- GARCÍA BERRIO, A. y HUERTA CALVO, J. (1995). *Los géneros literarios: Sistema e historia*, Madrid: Cátedra.
- GARRIDO GALLARDO, M.A. (1998). *Teoría de los géneros literarios*, Madrid: Arco-Libros.
- HERNÁNDEZ GUERRERO, J.A. y GARCÍA TEJERA, M.C. (2005). *Teoría, historia y práctica del comentario literario*, Barcelona: Ariel.
- HOWARD, PAMELA (2004): *Escenografía*. Ed. Galaxia, Biblioteca de Teatro. Vigo.
- LÁZARO CARRETER, F. y CORREA CALDERÓN, E. (1990). *Cómo se comenta un texto literario*, Madrid: Cátedra.
- LÓPEZ CASANOVA, A. (2001). *Diccionario metodológico de análisis literario*, Vigo: Galaxia.
- PAVIS, P. (1996). *Diccionario del teatro*, Barcelona: Paidós comunicación.
- PLATAS TASENDE, A.Mª. (2000). *Diccionario de términos literarios*, Espasa.
- RODRÍGUEZ FER, C. (1991). *Arte literaria*, Vigo: Xerais.
- SÁNCHEZ, JOSÉ ANTONIO (2005): *Dramaturgias de la imagen*. Universidad de Castilla la Mancha.
- SPANG, K. (1991). *Teoría del drama: lectura y análisis de la obra teatral*, Pamplona: Ed. Universidad de Navarra.
- TORRES MONREAL, F. y OLIVA, C. (1990). *Historia básica del arte escénico*, Madrid: Cátedra.
- VIEITES, M. F. (1996). *Análise e interpretación de textos dramáticos*, Vigo: Galaxia.
- VILLEGAS, J. (1991). *Nueva interpretación y análisis del texto dramático*, Ottawa: Girol Books.

10. OBSERVACIÓNS

Para o alumnado sen avaliación continua é obrigatorio solicitar unha titoría coa docente para poder asesoralo de cara ao exame final.

Seguir a referencia APA empregada na escola para a presentación de traballos (<https://esadgalicia.com/calidade/IP701.16> Formato redacción traballos diversos [IP701.19](https://esadgalicia.com/calidade/IP701.19) Formato dos traballos)

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.

Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:

ACTIVIDADE 1. Exercicios de aplicación teórica.

Competencias: T2,T3, T8,T9,T15, X1, X3, X5, EE5, EE6

Ponderación: 15%

ACTIVIDADE 2. Guías de lectura das obras estudadas na materia.

Competencias: T2,T3, T8,T9,T15, X1, X3, X5, EE5, EE6

Ponderación: 15%

ACTIVIDADE 3. Análise dun fragmento correspondente a cada unha das lecturas obrigatorias no que se deberá empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia.

Competencias: T1,T2,T3,T8,T15,X1,X3,X5, EE5, EE6

Ponderación: 70%

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INSTRUCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).